

Gündoğdu Gencer

Yenilenir Hep

Oyun 1 Bölüm

YENİLENİR HEP

Oyun 1 Bölüm

yazan
Günderdu GENCER

(Bu oyunun radyo oyunu biçimi
1970 TRT YARIŞMASI ÖDÜLÜ
almıştır.)

KİŞİLER:

**ADAM
SİBEL
BİRSİN
SELÇUK
SEDAT
VASFİ BEY
MUSA
İSA
MEMET
1. İŞÇİ
2. İŞÇİ
3.İŞÇİ
4.İŞÇİ
5. İŞÇİ
AHMET USTA
DOKTOR**

Yazarın yazılı izni olmadan oynanamaz

Oyunun oynanması için izin almak üzere yazarla ilişkiye geçilmelidir

© COPYRIGHT 1969 Gün GENCER
gungencer44@gmail.com
gungencer@hotmail.com

1. TABLO

(SEDAT'IN ODASI. LOŞ. BOL DUMAN. PİKAPTA GÜNÜN MODA BATI MÜZİDİ PARÇALARINDAN BİRİ. SELÇUK'LA BİRSİN DANSEDİYOR. SİBEL GAZETE OKUMAKTA. SEDAT TA İÇKİSİNİ YUDUMLAYARAK ONLARI SEYRETMEKTE. MÜZİK EPEYCE UZAR. BİTER.)

BİRSİN: Uyuyorsun Sedat!

(SEDAT HOMURDANARAK YENİ BİR PLÂK KOYAR.)

SİBEL: Libya'da ihtilâl!

(MÜZİK SÜRER. SİBEL'İN GAZETEDEN OKUDUĞU HABERLER O GÜNÜN HABERLERİ KONULARAK GÜNCELLEŞTİRİLECEKTİR.)

SİBEL: Şili Amerikan şirketlerini devletleştiriyor!

(MÜZİK SÜRER.)

SİBEL: Amerika Vietnam'daki askerlerini çekmeye devam ediyor!

(MÜZİK SÜRER.)

SİBEL: Rus işgâlindeki Çekoslovakya'da 5 genç öldü, 12 kişi yaralandı!

(MÜZİK SÜRER.)

SİBEL: Yunan cuntası aydınları tutuklamaya devam ediyor!

(MÜZİK SÜRER.)

SİBEL: Tunceli'de Halk Oyuncuları'na işkence...

(MÜZİK BİTER.)

BİRSİN: Sibel, yeter!

SELÇUK: Hadi Sedat!

(SEDAT BİR PLÂK DAHA KOYAR. MÜZİK SÜRÜP GİDERKEN BELLİ BELİRSİZ KAPI VURULUR. SEDAT, ONUN ARKASINDAN SİBEL ÇIKARLAR. BİR SÜRE

SONRA ADAMI TAŞIYARAK DÖNERLER. BİRSİN VE SELÇUK İRKİLEREK DANSI BIRAKIRLAR.)

SEDAT: Yolun kenarında boylu boyunca yatıyordu.

SİBEL: Üstelik ıslanmış ta.

BİRSİN: İşiniz mi yok sizin, bırakın adamı kendi haline.

(SELÇUK BİRSİN'İ DANS ETMEK İÇİN KENDİNE ÇEKER. SİBEL ÇIKAR, ADAM YAVAŞ YAVAŞ DOĐRULUR. BİR SÜRE HEPSİNİ İZLER, AĐLAYARAK YİĞİLİR.)

BİRSİN: Al bakalım.

SİBEL: (GİRER, ELİNDE BOŞ BİR SÜT ŞİŞESİ) Öyle tatlı içtiler ki. Hele bir tane sarı vardı, görmeliydiniz, çipil çipil... **(ADAMLA GÖZGÖZE GELİR, YAKLAŞIR.)** Git, yüzünü yıka, hadi!

(ADAM KALKAR, SENDELER, DÜŞERKEN SİBEL KOLUNA GİRER, DIŞARI TAŞIR.)

BİRSİN: Halâ ümit var sayılır. Koluna girince nasıl dikleniverdi.

(SESSİZLİK. SİBEL VE ADAM GİRERLER.)

SELÇUK: Otur bakalım. Otur da anlat hele.

ADAM: Güç... Güç...

SİBEL: Bırak şimdi konuşmayı falan, yorgunsun. Sonra anlatırsın. Önce iyice bir dinlen de...

(BİRSİN VE SELÇUK ÇIKARLAR.)

ADAM: Bir tekme... Tamam... Aldılar elimden... Oysa... Sadece yaşayacak kadar... Üç yıl uğraşmıştım... Tam üç yıl... Tam tamına... Gitti...

SEDAT: Ne gitti yahu, bırak bilmece gibi konuşmayı.

ADAM: Sibel... Ana tanrıçam... Üç yıl... Tam tamına üç yıl...

SİBEL: Nerde şimdi?

ADAM: Şehrin en büyük galerisinde... Onur köşesinde kuruluyor tanrıçam... Sadece boya parası verin dedim... Yeni resmim için... Yok, o kadar borcun var, bir de para mı verelim yâni... Öyle dediler...

SİBEL: Sedat bir miktar boğ bulabilir. O olmasa halimiz duman olurdu zaten.

SEDAT: Vasfi beyden...

ADAM: Kim?

SEDAT: Babam.

ADAM: Adamlar vardır hani, biz, derler, bakın, şunca sene çalıştık, adam olduk, kimseden yardım görmeden. Yâni bak, şunu avans vereyim ama, unutmama, benimle olmaz bu iş, kendi başına adam olmaya bak.

Her koyun kendi bacağından... Sanki sadakadır istediğin, sanki emek vermemişsindir yaptığın işe...
Eğer bu adamsa Vasfi bey, bu adamlardansa...

(SEDAT GÜLER.)

SİBEL: Tanıyorsunuz demek!

(SEDAT DAHA ÇOK GÜLER, ADAMIN KOLUNA GİRER, ÇIKARLAR.)

2. TABLO

(SEDAT'IN ODASI.)

SİBEL: Ne yapayım, o kadar tatlıydılar ki, sütü onun için aldığım aklıma gelmedi bile.

BİRSİN: Yakışıklı adam. Ha, resmin adı neymiş, sayıklayıp duruyordu.

SİBEL: Sibel. Ana tanrıça, bereket tanrıçası. Kübele'ymiş te aslı, babam çok garip olur diye Sibel diyivermiş.

SELÇUK: Amma da bereket ha. Şu halimize baksa birisi, bereketten başka herşey gelir aklına.

BİRSİN: Çocuğumuz olunca?

SİBEL: Nerde sende o cesaret?

BİRSİN: Sorumluluğu...

SELÇUK: Ne dersenez diyin, oğlanı gözüm tuttu, pek boş değil. Birşeyler var ki tablosunu müzeye kabul etmişler.

SİBEL: Galeriye.

BİRSİN: Hem senin çocuk falan da düşündüğün yok, ot gibi yaşıyorsun sabahtan akşama, bir de kalkmış bana lâf ediyorsun.

SİBEL: Görürsünüz.

BİRSİN: Çok gördük te.

SELÇUK: Ana tanrıçamız artık yaratmaya başlıyor. Bereketi bol olsun.

BİRSİN: Had-di bakalım tanrıçam, göster kendini. (SİBEL ÇIKARKEN) Nereye?

SİBEL: Süt alacağım.

SELÇUK: Kedilere ziyafet.

(SİBEL ÇIKAR.)

BİRSİN: Oğlana göz koydu galiba seninki.

SELÇUK: Neden olmasın?

3. TABLO

(VASFİ BEY'İN YAZIHANESİ. KAPININ ÖNÜNDE MUSA, İSA, MEMET OTURUYORLAR. İÇERDE VASFİ BEY, MASASINDA, KARŞISINDA SEDAT VE ADAM.)

VASFİ BEY: Beğendim sizi, akıllısınız, kuvvetlisiniz, ama harcıyorsunuz kendinizi. Sizin gibi kabiliyetli bir genç her tuttuğu işte rahatlıkla muvaffak olabilir, sizse enerjinizi... Yo, hayır, sanatı hor gördüğümü zannetmenizi istemiyorum, ama devir kötü ne yaparsınız, kıymet bilinmiyor. Bir zamanlar ben de uğraşmışım. Gençlik... Sonra hayat kavgası... Bıraktım. Siz de hele bir girin bu kavgaya, böylesi meşguliyetlere vakit bulamayacağınızdan eminim. Yaşınız?

ADAM: Yirmi altı.

VASFİ BEY: Çok gençsiniz daha. Zaman birçok şeyi halleder. Gençsiniz diyorum ya, ithalât ihracat işine girdiğimde ondokuzumdaydım. Zaman ne çabuk geçiyor. Neyse, talih te yardım etti... Ama herşeyi talihe bırakmak ta doğru değil tabii... Komisyonculuk, derken bir Amerika seyahati çıktı, sonra mümessillik, derken montaj fabrikası... Zaman su gibi akıp geçiyor işte. Şükür halimize. Hem memlekete eser kazandırıyoruz hem de, şikâyet etmeye hakkımız yok, geçinip gidiyoruz.

diyeceğim şu ki, açık göz olmak şart. Ben yaşlandım artık, yoruldum. Bir yardımcıya nasıl ihtiyacım var bilemezsiniz. Şöyle işten anlayan, zeki, çalışkan...

ADAM: Sedat bey herhalde...

VASFİ BEY: Anlaşmıyoruz Sedat'la. O halâ bulutların üstünde. Hem diyor fabrika işçilerin malı olmalı, hem de keyfinden, lüksünden vazgeçmeye hiç niyetli görünmüyor. Bir gün fabrikaya gelse üç gün...

SEDAT: Tekrar girmeyelim o konuya baba.

VASFİ BEY: Zamanla görecek ne kadar haklı olduğumu ya...

SEDAT: Lütfen baba!

VASFİ BEY: Evet, ne diyordum, ha, şöyle sizin gibi akli başında, istikbali için çalışan, hem bana hem de kendisine faydalı olabilecek bir yardımcı...

ADAM: Ben de işsizim zaten.

VASFİ BEY: Çok memnun oldum, yarın hemen başlayın işe.

4. TABLO

(ADAMIN EVİ. ADAM RESİM YAPIYOR, SİBEL SEYREDİYOR.)

SİBEL: Bu ne? (CEVAP ALAMAZ.) Bu ne, garip adam? (SESSİZLİK) Niye cevap vermiyorsun?

ADAM: Nasıl istersen.

SİBEL: Peki ama söylesene, ne bu?

ADAM: Bil bakalım.

SİBEL: Yaprğa benziyor.

ADAM: Yapraktır öyleyse.

SİBEL: Sen alay ediyorsun benimle.

ADAM: Senin karşında ben yokum, yaprak var, yapraklar da alay etmeyi bilmez.

SİBEL: Bildim öyleyse.

ADAM: Herkes bilir.

SİBEL: Sahi herkes bilir mi yaprak olduğunu?

ADAM: Yaprak olduğunu mu?

SİBEL: Aaa, şimdi sen söylemedin mi?

ADAM: Gücenme canım, başkaları için dedim. Az önce Sedat gördü bunu, uzun uzun inceledi.

SİBEL: Ne dedi?

ADAM: Önemi var mı ne dediğinin?

SİBEL: Yok. Ne zaman bitecek bu?

ADAM: Ne zaman canı isterse. Ben karışmam.

SİBEL: Çok yoruyorsun kendini, bak dün gece de hiç uyumadım.

ADAM: Bu kadar düşünme beni tatlı kız.

SİBEL: Seni çok seviyorum ama.

ADAM: Adın ne senin?

SİBEL: Sibel. (**ADAM SUSAR.**) Ana tanrıça.

5. TABLO

(**FABRİKA. İŞÇİLER ÇALIŞMAKTADIR. ÇALIŞMA EPEYCE SÜRER. DÜDÜK SESİ. ÇALIŞMA BİTMİŞTİR, TOPARLANIRLAR.**)

İSA: He bey,, haklısın ama ne edelim, cahillik işte.

ADAM: Yok İsa, cahillik falan değil. Kaç yıl oluyor şehre geleli?

İSA: Üç seneyi aştı bey.

ADAM: Nerde oturuyorsun?

İSA: Allaha şükür, Yeşilyurt'ta bir kondumuz var bey, geçen güzün yaptık, aha şu ellerimiz ilen.

ADAM: İşte o ellerin çalıştırıyor fabrikayı. Kaç para alıyorsun?

İSA: Hamdolsun bey, geçinip gidiyoruz işte. Allah kısmet ederse iki lira da sendika zammı var martın.

MEMET: Köylük yeri sen bilmezsin bey. Yaşanmaz oralarda. Hele hele buraları gördükten sonra hiç mi hiç yaşanmaz.

İSA: Bizim Musa'ya da bir iş bulamadık gitti. Şöyle kaloriferli bir apartman bulsak ta kapıcı ediversek şu garibi.

MUSA: Nerdeee...

MEMET: Bugün gazete yazıyordu, deve partisi dağıtacakmış konduların tapusunu. Tüm Yeşilyurdu da asfaltlayıverecekmiş.

İSA: Benden alır oyunu bu seçim namussuzum. Sana da bir işi bulursak sen de deve partisine atarsın, he mi?

MUSA: He olmaya he de...

İSA: De hele.

MUSA: Sarıkız ölmeseydi gelmezdim bu gurbete ya. Size de mihnetlik veriyorum.

MEMET: O ne biçim kelâm, ne mihnetliği olacakmış ki. İşini bulana kadar idare ederiz. Nasıl olsa bir tencere kaynıyor evde, ha altı boğaz, ha yedi, ne fark edecek...

ADAM: Aynı köyden misiniz?

MEMET: He ya, emmim oğlu olur Musa, İsağilin de komşusu. Bir yanında İsağil, bir yanında Osman ağa. Yahu ne oldu Osman ağaya? Allah bilir a, dini bütün adamdı.

MUSA: Bizim gibi çulsuza, fukaraya para dağıtırdı Osman ağa, sen de bilirsin, eyi adamdı. Buğday para etmedi geçen sene, borcu veremedik Osman ağaya. Banka beni bilmez ki, Osman ağayı bilir. Şimdi, başkası olsa ne der? ‘Ver lan parayı’ demez mi? Osman ağa demez, ve de demedi, Allahı var, gelen sene verirsin dedi. Bu sene de bir düştü ki buğday, bir düştü ki. Çekti beni kenara Osman ağa, dedi ki, ‘bak Musa’ dedi, ‘seni severim dedi, severim amma, borç namus, ödeyiver şu borcunu, bir kamyon daha alacağım, para lâzım.’ Ağa haklı, o kadar buğday eşşeğin sırtında taşınmaz ya.

ADAM: Sen buğdayları ağaya mı satardın?

MUSA: Bizde toprak ne gezer bey, zaten yarıcı idik, kalanı da satardık Osman ağaya, geçinip giderdik. Amma bu sene bir düştü ki buğday...

ADAM: Borcu da ağadan alırdın, öyle mi?

MUSA: He ya, başka kimden alacağım?

ADAM: Senin buğdayları da ağa alırdı.

MUSA: Sağolsun da alsın. Alan Osman ağa olsun. Müslüman adamdı Allahı var, hem de tanınmış adamdı. Köye yolu neyi yaptıramazdık o olmasa başımızda. Kim dinler elin çarıklı Musa’sını, amma Osman ağa

dedin miydi tüm geyik partisi selâma durur, durur da şapkasını çıkarır. Emir ediverdi Ankara mebuslarına, yaptılar bizim yolu. Yağ gibi akar şimdi kamyonlar.

ADAM: Ağanın kamyonları buğdayları taşır.

MUSA: Varlıklısıdır Osman ağa, amma dini bütün adamdır. Memet bilir, Çolağın kahvesi vardı ya, yanına caminin temelini attılardı hani...

MEMET: He, he, çeşmenin karşısı.

MUSA: Vallahıma bitirdiler camiyi. Osman ağa allem etti kullem etti, bitirtti camiyi. Teee Akçaköyden görünür minaresi.

İSA: Dini bütün adamdır Osman ağamız.

MEMET: Vasfı bey de, geçende gördüm, tamı tamına beşyüz kayme bastırdı 'cami yaptırma'ya. Müslüman adamdır Allah bilir a.

İSA: Musa'ya da bir iş buluverseydi geçinip giderdi garip.

MEMET: O bulmayacak ta ben mi bulacağım. Bulmaz olur mu hiç, bulur elbet. Koskoca ambalaj fabrikası var. Ona olmasa... Ha, o yeni apartmana kapıcı tuttu mu ki?

İSA: Geçende aldı bir tanesini. Amma geyik partisinde sürüynen bildiği, adamı var, bulur o, bulur.

MEMET: Geyik partisi havasını alır arkadaş, koca deve partisi varken...

İSA: Deve partisinde de var adamı, yok mu sanki?

MEMET: Ne varsa deve partisinde var.

İSA: Ne varsa Vasfi beyde var.

MEMET: Allah ona, o da bize.

MUSA: Allah başımızdan eksik etmeye.

İSA: Çok da baba adam ha, geçende bizim ustaya bir çığırdı, işçiyi hoş tutmuyorsun diye. Hem sendika ne istediye kabul etti sözleşmede.

ADAM: Kim sizin sendikacı, hiç görmedim ben.

MEMET: Sendikacı fabrikada durmaz ki bey. Ne dedi Vasfi bey, sendikacı demek bir çeşit idareci demek, ben onu çalıştırmam, aldığı para helâl olsun demedi mi?

İSA: Helâl olsun arkadaş, iki lira zammı da aldı bir güzel.

MEMET: Arada bir uğrar fabrikaya, hatırımızı sorar.

ADAM: Parasını da tam alır ha?

İSA: Helâl olsun bey, başka yerde de iş tutmuş zaten.

MEMET: Baba adam şu Vasfi bey vesselâm.

MUSA: Allah yaşını yüz etsin.

İSA: Allah ona, o da bize...

ADAM: Yahu şimdi bu adam...

MEMET: He bey, haklısın.

İSA: Baba adam.

MUSA: Allah ona...

MEMET: O da bize. Allah başımızdan eksik etmeye.

İSA: Musa'nın da işini yapar elbet. Sen bir çitlatıver bey.

MEMET: Yapmaz olur mu, koca fabrikatör.

İSA: Parti başkanı Vasfi beyin adamı.

MUSA: Geyik partisinin?

İSA: Sen de amma karıştırdın be Musa, ikisi de adamı işte.

MEMET: Ne varsa deve partisinde var arkadaş, konduların tapusunu da dağıtacakmış hem de.

MUSA: Ben de kullanacağım oyumu

MEMET: Deve partisine.

İSA: Allah ona...

MEMET: Başımızdan eksik etmeye...

MUSA: Balsa balsa o bulur...

MEMET: Tıpkısı tıpkısına Osman ağa...

MUSA: Hayır sahibi adam...

MEMET: Allah ömür...

İSA: Başımızdan eksik olmaya...

MEMET: Basacağım devenin hörgücüne mührü arkadaş...

MUSA: Ben geyiğin boynuzuna...

İSA: Allah yaşını...

MEMET: Başımızdan eksik...

(SESLER KARIŞIR. BADRİŞARAK ÇIKARLARKEN)

ADAM: Sizler...

MEMET: (DÖNER.) He bey, sen haklısın...

İSA: (DÖNMEYEN) Tam hörgücüne devenin...

6. TABLO

(ADAMIN EVİ)

SİBEL: Kahveni yapayım mı adamım? Çok yorulmuşsa benzersin.

ADAM: Bu iş bitiriyor beni. Hiç birşey yapmadan bunca itibar, bunca yorgunluk, bunca para, çalışacak gücüm kalmıyor. Oysa bu yeni tablom çok önemli benim için. Yolumu bulduğumu hissediyorum artık.

SİBEL: Hele biraz dinlen de önce, yemeğini ye. Sana ne yaptım biliyor musun?

ADAM: Barbunya pilâki.

SİBEL: Bildiniz asil Rembrandt.

ADAM: Ana tanrıçam benim. (SARILIRLAR.)

SİBEL: Kahveni pişireyim. (ÇIKAR.)

ADAM: Bir farkına varsalar...

SİBEL: (MUTFAKTAN) Kimler?

ADAM: Çalışanlar, işçiler bir farkına varsalar herşeyi yaratanın kendileri, kendi kolları, kendi kafaları olduğunu...

SİBEL: (GİRER.) Şimdi bir de bunlarla yorma kafanı, dinlenmen lâzım. Sonra da taze kuvvetle al eline fırçanı...

ADAM: Öyle temiz insanlar ki. O Musa'yı göreceksin, kapıcılığa çoktan razı adamcağız. Vasfi beye söyledim, fabrikaya aldı, nasıl uçuyordu sevinçten, bilemezsin. Şu herife bey demek te öyle zoruma gidiyor ki.

SİBEL: Haklısın şekerim ama aç acına çalışılmaz, eser vermek için karnının doyması lâzım. Karnımızı doyuran da o, sevsen de sevmesen de. Dur, ben kahveni getireyim. (ÇIKAR.)

ADAM: Ha, sana bir haber. Amerikalılar bizim fabrikanın daha modernini kuruyorlarmış. Vasfi bey bu yeni işe yamanamazsa hali duman, bütün piyasayı kaybeder.

SİBEL: (GİRER.) Biz de işimizi kaybederiz adamım. (KAHVEYİ VERİR.)

7. TABLO

(VASFİ BEY'İN YAZIHANESİ.)

VASFİ BEY: Allah belâsını versin şu Hamdi denen pezevenğin. Beş kuruş için anasını satar bu Allahsız köpek. Gitmiş, bilmem neresini yalamış Mister Stone'un, işini kıvrımış puşt herif. Allah bilir, karısını bile peşkeş çekmiştir eşşeoleşsek, karısı da bir bok olsa bari.

ADAM: İşi Hamdi bey mi aldı beyefendi?

VASFİ BEY: Birader, biz de Amerikalılarla iş yapıyoruz ama namusumuzla yapıyoruz. Dostluk başka, alışveriş başka. Onlar da kazanıyor, biz de kazanıyoruz, memlekete eser kazandırıyor, iş sahası açıyoruz.

ADAM: Hamdi bey de aynı şeyleri söylüyordur herhalde...

VASFİ BEY: Cehenneme kadar yolu var Hamdi pezevenginin. **(KATILIR.)** Of, kalbim sıkışıyor, bu iş öldürecek beni.

ADAM: **(İLACINI VERİR.)** İlacınız.

VASFİ BEY: **(İLACI ALIR.)** Bu meselenin bir tek çözüm yolu var evlâdım. Üretimi artıracacağız, maliyeti düşüreceğiz ki rekabet edebilelim. Yoksa iflâs ederiz anlıyor musun, iflâs. Benim birşeyimi alamazlar, herşey hanımın üstüne ama, şunca işçiye, yüzlerce aileye yazık olur.

ADAM: Öyle demeyin beyefendi, fabrikanın kârı da pek yabana atılacak gibi değil.

VASFİ BEY: Neyse ne, üretim artmalı.

ADAM: Karışmak gibi olmasın ama beyefendi...

VASFİ BEY: Zaten fikir istiyorum senden.

ADAM: Montajdan vazgeçsek beyefendi...

VASFİ BEY: Ne yâni?

ADAM: Ufak bir yatırımla parça imâlâtına geçilebilir.

VASFİ BEY: Deli misin sen? O zaman Amerika ne yapar, biliyor musun? Bedava satar malları, anlıyor musun, bedava. Üç gün bile dayanamayız. Onlardan parça alacağız ki, hem onlar kâr etsin, hem biz. Uyuyan yılanın kuyruğuna basmaya gelmez.

ADAM: Hükûmet ithalâtı yasaklar.

VASFİ BEY: Geç evlâdım, geç. Daha akıllıca bir teklifin yok mu?

ADAM: Bir de...

VASFİ BEY: Evet bir de...

ADAM: Bir de... Siz de bilirsiniz beyefendi, insan kendi işine daha bir dört elle sarılır. İşçileri ortak etsek fabrikaya. Hem Amerikada da...

VASFİ BEY: Olmaz öyle şey. Bunca yıllık emeğim, bunca sermayem... Aaah, kalbim... **(KATILIR.)**

8. TABLO

(SEDAT'IN EVİ)

SELÇUK: Ne yaptığının farkında mısın sen?

ADAM: Ne yapıyor muşum?

BİRSİN: Sana mı kaldı Vasfi beyi kurtarmak, bırak batsın, bırak iflâs etsin.

ADAM: Benim derdim Vasfi beyi kurtarmak falan değil, onca işçi çalışıyor.

SELÇUK: Onları düşünüyor olsan önce zamlarını verdirirdin.

ADAM: Zaten satış düştü. Bir de zam oldu mu, al sana daha yüksek maliyet, sonra da iflâs ve işsizlik.

SEDAT: İflâsa kadarı doğru. Bizim pederin de birkaç yıl sonra Hamdi beyin de sonu bu. Bizim tek yapabileceğimiz bunu hızlandırmak. Ondan sonrası kolay.

SELÇUK: (İÇKİSİNİ YUDUMLAR.) Bu düzen yıkılacak beyim.

SEDAT: Yıkılacak ta yenisini siz kuracaksınız ha, bu düzenin en süflî, en aşağılık yaratıkları ha? (**GÜLER.**)

BİRSİN: Bizler de bir kere, korkma. İkincisi, sevgi koyuyoruz yıktıklarımızın yerine, sevgi. Sen ne anlarsın bunu?

SEDAT: Tembellik koyuyoruz, korkmayın hadi. Bu düzen yıkıldı mı onu da koyamayacaksınız. Hava!

BİRSİN: Sayın ressamımız da soyut tablolar koyuyor, değil mi? Anlı şanlı galerilere alınan ve yalnız bizim gibilerin anlayabileceği tablolar.

SEDAT: Birşey koyuyor ya, siz ona bakın. İlerde daha iyisini bulacak nasıl olsa. Bizlerse öldüğümüzde... Geberip gideceğiz işte...

BİRSİN: Ha ha, gülerim size. Öldükten sonra eserlerinde yaşayacak bir zat-ı muhterem! Ben öldükten sonra o olmuş, bu olmuş, pek önemliydi de...

ADAM: Benim için önemli.

BİRSİN: Olabilir, sen onu seçmişsin.

ADAM: Ben epeyce geciktim, Sibel merak eder, kusura bakmayın.

SELÇUK: O da pek hayırsız çıktı canım. Nikâhtan beri görmedik suratını.

ADAM: Bir gün rahatsız ederiz.

SEDAT: Unutma ha, ilk işimiz peder beyin düşüşünü hızlandırmak.

9. TABLO

(ADAMIN EVİ)

SİBEL: Niye yırttın o tabloyu?

ADAM: Şimdi buna bak sen.

SİBEL: Yüzüme bile bakmaz oldun ama.

ADAM: Bakmaz olur muyum hiç? Ama buldum artık, kaybetmemeliyim.

SİBEL: Neyi buldun sevgili adam?

ADAM: Bak güç bu, bu ter, bu da yeşil, bu insan ve dinlenme, yorgunluk dolu bir günün akşamında, ortaya çıkardığımı gördükten sonraki huzur.

SİBEL: Bir de sen kavuşabilsen şu huzura.

ADAM: Bu da akıl bak, kafa, bilenen insan kafası.

SİBEL: Senin kafan.

ADAM: Çalışan kafa.

SİBEL: Çocuğumuzun kafası da böyle olacak.

ADAM: Dilinin altında...

SİBEL: Üç aylıkmış.

ADAM: Ana tanrıçam benim.

MUSA: (İÇERİ DALAR.) Ağabey! Kusura kalma yenge... Ağabey, şey diyecektim... Biz...

ADAM: Ne bu telâşın Musa, geç bir nefes al bakalım önce.

MUSA: Grev yapacağız ağabey, canımıza tak dedi gayrı.

ADAM: İyi de birşey mi oldu, onu söyle sen.

MUSA: Bunca zamandır olan yetmedi mi ki. Çok çalışın ki iflâs etmeyelim, he mi he, zamları şimdi istemeyin ki iflâs etmeyelim, he mi he, ama can bu ağabey. Bugün de İsa...

ADAM: Ne oldu İsa'ya?

MUSA: Kolunu kaptırırverdi ağabey, hastaneye ilettik, içeri komadılar, ondan ötekisine derken kanı fazlaca akıvermiş...

ADAM: Öldü mü?

MUSA: Siz sağolun ağabey. Sana inanırız ağabey...

ADAM: Benim elimden ne gelirse...

MUSA: Geleni şu: Vasfi beye de gayrı. Doktor istiyoruz fabrikaya, soğanın kilosu yüzelliden düşmedi, et desen unuttuk gitti, zam istiyoruz ağabey...

ADAM: Sendika...

MUSA: Dürterim sendikasını sandukasını, söyletme beni ağabey. Sendikacıyı bilmez gibi konuşma. İşçi olacak bir de. De bak, sen Vasfi beyin adamısın ama başımız sıkışınca sana geliyoruz. Sendikacı satar bizi. Hem biz adam değil miyiz ağabey, bizim lâfımız geçmez mi, he?

SEDAT: (İÇERİ DALAR.) İşler yolunda dostum, iflâs hızlanıyor. Peder bey de yine kriz geçirmiş, hastanede serilmiş yatıyor.

MUSA: Vasfi bey?

SEDAT: Patron. Hastanede.

MUSA: Bir hatırını soraydık ağabey, bana müsaade. (ÇIKAR.)

ADAM: Grev iyi de, nasıl dayanacaklar, sendikanın beş kuruşu yok. Vasfi beyin istenenleri vermesine zaten imkân yok, Hamdi beyin fabrikası da bugün yarın üretime geçiyor.

SEDAT: İflâstan sonrası kolay dememiş miydin sana. Sen babamın mutemet adamı, ben de oğlu. Parça imâlâtına geçeceğiz.

ADAM: İyi ama nerde, hangi âletle, hangi makinayla?

SEDAT: Nerde olacak, bizim fabrikada.

SİBEL: Ve işçiler kendi hesaplarına...

10. TABLO

(FABRİKANIN ÖNÜ.)

MEMET: Grev yok kardeşler, çalışma var!

1. **İŞÇİ:** Haklar?

2. **İŞÇİ:** Zamlar?

3. **İŞÇİ:** Doktor ne olacak?

MEMET: Hele bir yol dinleyin kardeşler. Hepiciği olacak. Vasfi bey ağır hasta. Musa biliyor. Hamdi beyin fabrikası haftaya kalmaz çalışacak, hepiniz biliyorsunuz. Ve de Hamdi beyin malları çıkarsa

bizimkileri kimsecikler almaz, bunu da benden iyi biliyorsunuz. Şimdi yapacağımız ne kalıyor?
Fabrikayı kendimiz çalıştırmak.

1. İŞÇİ: De ha Memet, sendikacı mı oldun sen de?

2. İŞÇİ: İsa'nın canı yerde mi kalacak de ha!

3. İŞÇİ: Hem başımızda kim duracak, onu da bir deyiver ha!

2. İŞÇİ: De hele bakalım, kim?

1. İŞÇİ: Vasfi bey hasta, oğlu desen Allahına küsmüş.

3. İŞÇİ: Ötekisi resim rüsüm deyip durur.

2. İŞÇİ: De bakalım, kim olacak başımızda?

1. İŞÇİ: De ha, de!

MUSA: Ne diyorsunuz siz len, koyun muyuz biz, başımızda çoban olsun?

2. İŞÇİ: Mühendis lâzım.

3. İŞÇİ: İdareci lâzım.

MEMET: Doğru dersiniz kardeşler, ama bir yol dinleyin hele şu Memet kardeşinizi. Şussaat bir komite seçeceğiz, işçilerden bir komite. Mühendis mi lâzım, idareci mi lâzım, karar vereceğiz, bulacağız, beraber çalışacağız, olmaz mı?

3. İŞÇİ: İyi dersin de Amerikan gâvuru bize parça verecek mi ki?

2. İŞÇİ: İşçinin neyine versin?

1. İŞÇİ: Amerika sağlam adam ister arkadaş, Vasfi bey gibi adam ister.

MEMET: Amerikan gâvuru elbet Vasfi bey gibi, Hamdi bey gibi adam ister, buna bir lâfım yok. Amma ve lâkin biz Amerikan gâvuruynan iş yapmayacağız ki.

1. İŞÇİ: Yapmayacak mıyız?

3. İŞÇİ: Deli misin len sen Memet?

2. İŞÇİ: Parçayı nerden bulacağız, de hele.

3. İŞÇİ: He ya, nerden bulacağız montaja parçayı?

MUSA: Yaparız len, biz yaparız. Hem de gâvurun yaptığından daha iyisini, daha ucuzunu yapamaz mıyız, sen söyle Ahmet Usta, yapamaz mıyız?

AHMET USTA: Yapmasına yaparız amma, bir mühendise danışmak lâzım.

MUSA: Mühendis mi yok? Satarım anasını, bizimkiler bilmiyorsa Amerika'dan mühendis getirtiriz, bize yine de daha ehvene gelir.

AHMET USTA: Sedat bey bilir bu işi.

MUSA: Ressam ağabeyi de idareci seçeriz.

MEMET: Şimdi deyin bakalım, olmadı mı ha?

1. İŞÇİ: Neden olmasın?

3. İŞÇİ: Ne kaybederiz bir denemeyen?

2. İŞÇİ: He ya, neden olmasın?

11. TABLO

(ADAMIN EVİ)

ADAM: Bitiyor sonunda, oldu işte, oldu. Pırıl pırıl bir çalışma göreceğiz, pırıl pırıl bir yaşam. Tablom akşama bitiyor.

SİBEL: Az önce Musa aradı seni. Hamdi bey tehdit ediyormuş, parça imâlâtına geçerseniz fabrikayı başınıza yıkarım diyormuş, sana danışmaya gelmiş.

ADAM: Vasfi beyden ne haber?

SİBEL: Halâ çok ağırmiş durumu.

ADAM: Şaheserim olacak bu.

SİBEL: Ben bir türlü anlayamıyorum senin tablolarını.

ADAM: Sen de anlayacaksın, herkes te anlayacak bir gün.

SİBEL: Musa'ya bir haber falan yollamayacak mısın?

ADAM: Biter bitmez müzeye götüreceğim, hemen yarın sabah. Hem şu Musa da çok zırt vırt rahatsız eder oldu. Bugün uzun uzun konuştuk. İşbölümünü, herkesin emeğine göre ne kadar para alacağını falan, hepsini hallettik. Artık iş onların gayretine kalıyor.

SİBEL: (ÇOCUKTAN SÖZEDEREK) Bugün kıpırdanmaya başladı.

ADAM: Nerde şu turuncu?

12. TABLO

(FABRİKANIN BİR KÖŞESİ)

MEMET: Yarın üretime geçiyoruz hayırlısıynan..

MUSA: Parçaları görme Memet, zehir gibi. Amerikan gâvurununkinden on kat iyi vallahıma.

MEMET: Sedat bey olmasaydı zordu.

MUSA: İyi mühendismiş Allahı var.

MEMET: Nerde şimdi?

MUSA: Benim işim bitti diye çekip gitti.

MEMET: O bitli arkadaşlarının yanındadır, nerde olacak.

MUSA: Onlardan da kurtulamadı gitti.

MEMET: Hamdi bey yine haber yollamış, diyor ki, biz parça imâlâtına başlarsak gâvurlar bedava verecekmiş parçayı Hamdi beye.

MUSA: Yaparlar mı yaparlar.

MEMET: Ben yılıyorum be Musa, kolay başedilmez bu Amerikan gâvuruynan.

MUSA: Edilir be, edilir be Memedim.

MEMET: Nasıl, de hele, nasıl? Hükûmet... Hükûmet bizi korumaz mı ki he? Hükûmet bizim hükûmetimiz.

MUSA: Vasfi bey olsa korurdu amma... He len Memet, hiç aklına geldi mi senin, hükûmettekiler hep Vasfi bey gibi ensesi kalınlı. Bizi ondan mı korumazlar ki ne?

MEMET: Bugün polis geldi, kanunsuz grev varmış diye. Grev ne yok diyip savuşturduk.

MUSA: He len Memet, bizim gibi adamlar olsa hükûmet, bizi daha bir iyi korumaz mı ki?... Amerikan gâvuruna, sizin elâlemin memleketinde işiniz ne diye siktir çekmez mi ki?...

MEMET: Git len, bizim aklımız hükûmet işine erer miymiş, ne diyorsun sen?

MUSA: Sen öyle belle. Al da gazeteyi oku bak. Doktordan ziraat bakanı, avukattan imar bakanı, mühendisten dış bakanı... Onlar nasıl kıvırıyorlar bu işi? Nasıl olacak, bilenlere danışıyorlar. Biz de danışırız. Fabrika için Sedat beyle ressam ağabeye danışmadık mı, hükûmet için de daha bir okumuşlarına danışırız.

MEMET: Danışırız. Şimdi sana bir iş. Mühim ha. Hamdi beyin işçisine gideceksin, bir bir konuşacaksın, diyeceksin ki, arkadaş, biz böyleyken böyle ettik diyeceksin, sizin bizden neyiniz eksik diyeceksin, he mi?

MUSA: He len Memedim, gözüne kurban.

13. TABLO

(SEDAT'IN EVİ)

SEDAT: Ben ne bileyim herşeyin annemin üstüne olduğunu. Pedere gittim, boş çıktı. Anamla zaten iyidir aram, kadının da uğraşacak hali yok. Peder o kadar kazık atmış anama, yine de kadıncağız helâk olmuş adam hasta diye, fabrika mabrika gördüğü yok. Umumî vekâleti sızıltısız dırıltısız aldım elinden. Kapı gibi. Ben de verdim bir imza fabrika yönetim komitesine, işler tıklar tıklar... Yarın sabah ta

parçalar çıkıyor, montaj düzeni zaten kurulmuş. He-heeeey, yarı fiyatına satacağımız malları. Hamdi bey kudursun öfkesinden. Ne duruyorsunuz yahu, hadi Birsin'ciğim, viskiler benden.

BİRSİN: Hâlis Scotch.

SELÇUK: Yahu siz her gün üretime geçseniz de midemiz bayram etse.

BİRSİN: (SEDAT'A) Sen de çalışıyorsun şimdi fabrikada?

SEDAT: Danışman mühendis.

BİRSİN: Bizim adam?

SEDAT: O da idarî işler müdürü. İkimize de binde onbir pay biçmişler, işçiler herbiri binde üç alıyor, ustalar binde dörtle binde dokuz arası. Çalışmaya göre oynamalar oluyor tabii bindelerde. Aslında...

(ADAM VE SİBEL GİRERLER.)

SELÇUK: Vay efendim, hoşgeldiniz, hangi rüzgâra şükretsek acaba?

SİBEL: Tablo bitti de onu kutlamaya geldik.

ADAM: Müzeye kabul ettiler... Çok... Çok... Neyse, içelim hadi...

BİRSİN: Yolcunuz ne zaman?

SİBEL: Daha beş ayı var canım.

ADAM: Hadi ana tanrıçam, iyi bir müzik koy da keyfimiz tam olsun.

BİRSİN: Soda?

SİBEL: Yarı yarıya lütfen.

SEDAT: Ruhi Su?

ADAM: Joan Baez olsun.

(SEDAT PLÂDİ KOYAR.)

SELÇUK: Evet, büyük ressamımız bu mutlu günde neler hissediyorlar acaba?

ADAM: Gırgır bir yana, bu tablo yaşayacak azizim.

BİRSİN: Sizin vefatınızdan sonra?

SEDAT: Yine başlama Birsin!

SİBEL: (MÜZİK DİNLEMEDİR.) Nefis söylüyor.

MUSA: (İÇERİ DALAR) Ağabey... Sedat bey...

SEDAT: Ne var Musa, ne oldu, anlatsana.

MUSA: Yanıyor ağabey... Hamdi beyin işi bu... Fabrikayı kundaklamışlar. Arkadaşlar söndürmeye çabılıyor... İtfaiyeyle birlik...

ADAM: Müze? Müzeye de sıçradı mı yangın?

MUSA: Her bir yana ağabey... Ben gidiyorum.

ADAM: Tablom! Tablom! **(FIRLAMAK İSTER, TUTARLAR. DELİ GİBİDİR.)** Tablom!
(KURTULMAYA ÇALIŞIR. EN SON SİBEL ÇIKAR ÖNÜNE. ONU DA DEVİRİR.
KOŞARAK ÇIKAR.)

14. TABLO

(FABRİKANIN ÖNÜ. BİR YANDA İŞÇİLER FABRİKADAKİ YANGINI SÖNDÜRMEYE ÇALIŞIYORLAR, BİR YANDA ADAM MÜZEYİ KURTARMA ÇABASIYLA BİR O YANA KOŞUP İŞÇİLERDEN YARDIM İSTİYOR VE ALAMIYOR, BİR BU YANA

KOŞUP İKİ GÖREVLİNİN ARASINDAN SIYRILARAK MÜZEYE DALMAYA ÇALIŞIYOR VE DALAMIYOR.)

ADAM: Yardım edin be, tablom gidiyor diyorum, yanıyor... Memet! Musa!

1. İŞÇİ: Memet'le Musa'yı polis götürdü ağabey, yangını siz çıkardınız diye yapıştı yakalarına, sarıldı da copluya copluya götürüverdi. Kurtaracaktık. Memet 'bırakın' dedi, 'nasıl olsa belli olacak bizim yapmadığımız, amma ille de yangını söndürün siz' dedi.

ADAM: Burası da yanıyor, müze, yüzlerce sanat eseri, tablom...

2. İŞÇİ: (FABRİKAYA KOŞAR.) Önce bura ağabey, kusura kalma, sonra orayı da söndürüveririz ne olacak. Gel ağabey, gel de yardım ediver sen de bir yol.

ADAM: Size sanat diyende kabahat, andavallı takımı, ne anlarsınız siz be, yiyin, için, sıçın, ne istersiniz başka, hödükler... Sersem herifler!...

3. İŞÇİ: Sonra ağabey, sonra, şurayı söndürüverelim de hemencik...

ADAM: (3. İŞÇİYİ YAKALAR.) Bak kardeşim, bak canım, bak iki gözüm, uğraştın, bir parça yaptın fabrikada, güzel bir parça, pırıl pırıl, gördün yanıyor, ne yaparsın, ne yaparsın ha?

3. İŞÇİ: Ne yaparım, yenisini yaparım ağabey, fabrika yanmasın tek.

2. İŞÇİ: Hele şöyle kenara kaçiver ağabey, hortuma basıyorsun.

ADAM: (ATILIR.) Nesiniz be, nesiniz siz!... Ya kurtarırım, ya da ben de yanarım tablomla birlikte desem ne diyebilirsiniz ha?... Nasıl tutabilirsiniz beni, ne diyebilirsiniz?... Çekilin önümden, çekilin beee!... Çekiliiii!... **(DELİ GİBİ MÜZEYE DALAR.)**

15. TABLO

(SEDAT'IN EVİ)

SELÇUK: Fazla birşey olmamış neyse ki, ufak tefek bir iki yanık, o kadar. Dumandan bayılıp kalmış oracıkta.

SEDAT: Fabrika da kurtuldu ya, ona bak sen. Üç dört günlük bir gecikme olacak sadece, o da pek dert sayılmaz.

BİRSİN: Müze?

SELÇUK: Müze kül tabii.

SEDAT: Köhne binaydı zaten.

BİRSİN: Eserlerinde yaşayacaklara ithaf olunur.

SELÇUK: Peder bey nasıl?

SEDAT: Daha ölmedi ama bu yangını da öğrendi mi işi bitiktir.

BİRSİN: Bu işte Hamdi beyin parmağı olduğu doğru mu dersiniz?

SEDAT: Hiç şüphe yok, ama ne çare hiç delil de yok.

SELÇUK: Sibel nerde?

SEDAT: Bizimkini yerde öyle iki seksen görünce Sibel' e hemen yetiştirmişler, öldü diye. Çocuğa birşey olmasa bari.

BİRSİN: Sen görmedin mi?

SEDAT: Fenalaşınca doğru hastaneye götürmüşler.

SELÇUK: Biz bir hastaneye gidip bakalım.

SEDAT: Ben de gideyim de peder beye kötü haberi iletayım. Fabrikayla beraber bütün servetiniz de yandı bitti kül oldu beyefendiciğim, geçmiş olsun... 'Ah, kalbim' ve Vasfi bey böyle öldü...

16. TABLO

1.İŞÇİ: Beni seçtiniz, sağolun arkadaşlar. Yangını söndürdük, ortalık temizlendi. Şimdi yapacağımız iş hemencik imâlâta geçmek. Cebimizde para kalmadı ama azıcık daha sıkacağız dişimizi. Kaç günde yaparız onarımı ha, usta?

AHMET USTA: Eh, bir üç gün alır.

2. İŞÇİ: Diyeceğim var. Bizim idareciyinen mühendisi gördünüz. Sedat bey, yangın oldu da bitli arkadaşlarını bırakıp buraya kadar zahmet bile etmedi. Ötekisi tablosunu kurtarma derdine düştü. Böyle adamdan bize hayır gelmez arkadaş.

3. İŞÇİ: Başkalarını bulalım.

1. İŞÇİ: Durun hele, heyheylemeyin. Fabrikayı vekâletnâmeynen idare ediyoruz. Bu sebepten öyle birşey yapamayız. Sedat bey 'vermiyom arkadaş vekâletnâmeyi' dedi miydi ne yaparız, he deyin bakalım?

2. İŞÇİ: Vasfi bey gitti, Sedat bey geldi, peki değişen ne?

1.İŞÇİ: Bunun bir yolu var arkadaşlar. Dinleyin hele. Vasfi bey gidici, Sedat bey de uzun boylu uğraşmaz fabrikaynan. Az bekleyelim, fabrikayı satın alırız Sedat beyden.

3. İŞÇİ: Satın mı alırız?

2. İŞÇİ: De bakalım, hangi paraynan?

3. İŞÇİ: Paran o kadar çoksa ver de karnımızı doyuralım.

(GÜLÜŞÜRLER.)

1.İŞÇİ: Borçlanıyoruz. Fabrika bizim oldu muydu da öderiz borcumuzu.

2. İŞÇİ: Olur mu olur.

3. İŞÇİ: Niye olmasın len?

2. İŞÇİ: He ya, niye olmasın?

AHMET USTA: O da olur, serin tutun gönlünüzü.

1.İŞÇİ: Demek ki bekleyeceğiz arkadaşlar. Vasfi bey...

(4. VE 5. İŞÇİLER GİRER.)

1. İŞÇİ: Durun len, kimsiniz siz, ne arıyorsunuz burda?

4. İŞÇİ: Ağabey, kusura kalmayın...

1. İŞÇİ: De len hadi ne diyeceksen!

5. İŞÇİ: Şey ağabey, biz Hamdi beyin fabrikasındanız da...

1.İŞÇİ: Yaaa!

2. İŞÇİ: Namussuzlar!

3. İŞÇİ: Ne işiniz var len burda?

1. İŞÇİ: Eee, deyin bakalım.

5. İŞÇİ: Kandıydık ta ağabey...

4. İŞÇİ: Bir hatadır ettik ağabey, bağışlayın, fakiriz biz... Ne bilelim hem, sizin için dinsiz imansız dedilerdi de, kapıda şapka görünce çekip gider bu pezevenkler dedilerdi de, bilemedik ağabey. İki saatır sizi dinliyoruz, kusura bakmayın ağabey...

1.İŞÇİ: Hamdi bey mi dedi bunları?

5. İŞÇİ: He ya, o dedi ya, o dedi. Fabrikayı yakarsanız sevabı boldur dedi, hem de iki maaş ikramiye vereceğim dedi.

1.İŞÇİ: Mahkemede şahadetlik edersiniz, he mi?

4. İŞÇİ: He olmaya he de ağabey, birşey soracaktık...

5. İŞÇİ: He ya, soracaktık ağabey. Siz şimdi parça yapmaya başlamışsınız, herkes öyle diyor.

2. İŞÇİ: Yapıyoruz elbet.

3. İŞÇİ: Hem de ne biçim parça.

4. İŞÇİ: Yâni siz şimdi parça yapınca bizden ucuza mal edeceksiniz, he mi?

AHMET USTA: Elbet edeceğiz.

5. İŞÇİ: Siz bilirsiniz be ağabey, şimdi bu yangın işini öğrenince Hamdi beyi içeri tıkarlar mı?

3. İŞÇİ: Onu da tıkarlar, sizi de.

5. İŞÇİ: Bizi bırak şimdi. Hamdi beyi tıkarlar, he mi?

2. İŞÇİ: Memet'len Musa'yı da koyuverirler. Hâkimler namuslu adamlardır.

4. İŞÇİ: Hani dememiz şu ki, biz de sizin gibi yapalım dedikti de ağabey, kendimiz çalışıp kendimiz kazanalım dediydik te...

5. İŞÇİ: Siz nasıl ettiniz de becerdiniz bu işi ağabey he, deyiversene bir yol...

17. TABLO

(HASTANE KAPISI. ADAM BEKLİYOR. KAPIDA BİR GÖREVLİ. BİR KÖŞEDE BİRSİN VE SELÇUK.)

SELÇUK: Ne kadar oldu?

BİRSİN: Tam üç saat.

SELÇUK: Ümit var mı dersin?

BİRSİN: Bilmiyorum ama oldukça ağır bir şok geçirmiş.

SELÇUK: Sibel'e birşey olmasa bari.

(SESSİZLİK. ADAM GEZİNİR.)

DOKTOR: (İÇERDEN ÇIKAR.) Karınızı kurtardık.

(SELÇUK VE BİRSİN BİR AN SEVİNİRLER. ADAM TAŞ KESİLMİŞTİR.)

ADAM: Varan iki!

DOKTOR: Buna da şükür, az kalsın zehirlenecekmiş.

(ADAM SUSAR, DOKTORA BAKAR.)

DOKTOR: Bir çocuk daha yapmanızı tavsiye etmem beyefendi. Ağır bir ameliyat geçirdi, anne için tehlikeli olabilir.

(ADAM SUSAR.)

DOKTOR: (BİRSİN VE SELÇUK'A) Geçmiş olsun. (İÇERİ GİRER.)

ADAM: Ana tanrıçam kısır çıktı.

(SESSİZLİK.)

ADAM: Son şansımı da deneyeceğim.

18. TABLO

(SEDAT'IN EVİ)

SEDAT: Her ay beşbin bana, beşbin anneme. Tıkır tıkır. Yirmi sene de garantisi var, ondan sonra da bende hayır kalmaz zaten.

SELÇUK: Sattınız mı fabrikayı?

SEDAT: Peder bey ölünce en iyi çözüm buydu zaten.

BİRSİN: Eh artık çalışmazsın herhalde fabrikada.

SEDAT: İşçiler de pek niyetli değillerdi zaten beni çalıştırmaya. Hoş, olsalardı da ben kabul etmezdim artık. Para gelecek nasıl olsa.

SELÇUK: Hamdi beyi de içeri tıkmışlar galiba sonunda.

SEDAT: O işçiler daha akıllıca davranmışlar, yirmi bin aylığa fit etmişler Hamdi beyi, yalnız ömür boyunca...

BİRSİN: Senin ilk beşbinle şöyle sıkı bir kitaplık kurarız ha?

SELÇUK: İkinci beşbini de evin dekorasyonuna ayırın.

BİRSİN: (SEDAT'A) Sen de kendine bir kız bul artık.

SEDAT: Evet, bir düzene girdik sonunda.

SELÇUK: Şu Pete Seeger'ı koyar mısın?

(SEDAT PLÂDI KOYAR.)

19. TABLO

MEMET: Karar sizin arkadaşlar, Hamdi beyin fabrikası...

1. İŞÇİ: Yanlış dedin Memet, Hamdi beyin fabrikası neyi yok artık.

MEMET: Evet. Öteki fabrika bizimle birleşmek istiyor. Hem rakabetlik ortadan kalkacak, hem de...

3. İŞÇİ: Sen konuşadur. Amerikalılar karar vermişler, zararına bile olsa bize mal stacaklarmış. O kadar ucuz satacaklarmış ki, biz ne kadar ucuza çıkarırsak ondan da ucuz...

2. İŞÇİ: Hükûmete yazalım arkadaş, çok bir fazla gümrük alsın, korusun bizi.

MEMET: Yazdık kardeşim, yazdık, cevap bile vermediler.

MUSA: Demem mi ben sana Memedim, hükûmettekiler hepiciği Vasfi bey gibi ensesi kalınlar diye.

2. İŞÇİ: Hep deve partisinin marifeti.

3. İŞÇİ: Geyik partisini de gördük arkadaş.

MUSA: Demem şu ki, deve partisini de gördük, geyik partisini de, hiç birinden bir hayır yok bize, biz kendimiz geleceğiz ki başa...

MEMET: Kendimizi seçeceğiz seçimde, hep bizim gibileri seçeceğiz.

AHMET USTA: Aptal aptal konuşmayın. Amerika bırakmaz arkadaş, bırakmaz. Hükümet bıraksa Amerika bırakmaz biz başa geçelim. He hadi işçileri inandırdın, köylü ne olacak? Yine deve partisine, yine geyik partisine verirler oylarını.

MUSA: Köylü dediğin bir başka mahlûk mu ki ustam? Ben de köylüyüm. Daha ne oldu ki köyden geleli, senesi bile dolmadı.

1. İŞÇİ: Hepimiz köylüyüz be ustam.

MEMET: Hem sonra, seçimle değil mi be ustam, kimi istersek seçemez miyiz yâni?

AHMET USTA: Kazın ayağı öyle değil. Memleketi kominisler bastı diye askeriyle geliverir Amerikalılar.

MUSA: Sensin kominis!

(MUSA AHMET USTAYA SALDIRIR, AYIRIRLAR.)

MEMET: Küfretmeyin arkadaşlar. Ayıp, yakışır mı size, küfretmeyin...

MUSA: Gelsinler ulan, gelsin soyu boklu Amerikan gâvuru, ben on tanesini haklamazsam adam değilim.

MEMET: Gelirseler düşünürüz onu.

MUSA: Onu bunu bilmem arkadaş, eninde sonunda, bu seçimde değilse bir dahaki seçimde biz geleceğiz başa. Hem okumuş, hem de namusu bozulmamışlara danışıp idare edeceğiz memleketi. Hele bir karışsın Amerikan gâvuru...

MEMET: Şimdi esas karar vereceğimiz şey iki fabrikanın birleşmesi. O zaman hem daha çok mal çıkaracağız, hem de daha ucuza mal edeceğiz, tamam mı? Kabul edenler? **(HERKES EL KALDIRIR.)** Kabul edilmiştir.

ADAM: (GİRER) Tebrikler.

(BİR AN HEPSİ DURAKLARLAR.)

MEMET: Sağol ağabey.

MUSA: Eğlenmeyecek miyiz len, hani davulcu, hani zurnacı?

2. İŞÇİ: Getireyim ağabey, zaten hazırda bekliyorlar.

20. TABLO

(DAVUL ZURNAYLA TÜM İŞÇİLER OYNAMAYA BAŞLARLAR. ADAM DA KATILMAK İSTER, AYAK UYDURAMAZ.)

İŞÇİLERİN TÜRKÜSÜ

Bu iş olacak arkadaş, olacak

Çatlasa da patlasa da

Askeriyle de gelse Amerikan gâvuru
Olmaz olmaz dese de tüm ensesi kalınlar
Bu iş olacak ki hem de ne olacak

Çalışmaya ekmek yok arkadaş
Avantadan para, haybeden keyif
Alın teri dökmeyene
Yaşamak yok arkadaş

İşçi neymiş, köylü neymiş
Hepiciği bir hamurdan
Kafa ilen bilek ilen
Didinenler bir hamurdan

(ADAM HALÂ AYAK UYDURAMAYINCA GİTMEYE KALKAR.)

MEMET: Sen de gel ağabey

MUSA: Bizim resmimizi çiziktir gayrı

1. İŞÇİ: İlân et renklerinle tüm dünyaya ki

İŞÇİLER: Bu iş olacak arkadaş, olacak

Çatlarsa da patlarsa da
Askeriyle de gelse Amerikan gâvuru
Olmaz olmaz dese de tüm ensesi kalınlar
Bu iş olacak ki hem de ne olacak.

(OYUNA ADAM DA KATILIR. PEK BECEREMESE DE MUTLUDUR. OYUN BÜYÜK BİR COŞKUyla SÜRER.)

Gündoğdu Gencer

Yenilenir Hep

ekitap.ayorum.com